

Centrum voor Voortplantingsgeneeskunde (CVV)

Opwekken van een eisprong (ovulatie-inductie) met tabletten Clomifeencitraat (Clomid®)

Wat is ovulatie-inductie?

Ovulatie-inductie betekent het opwekken van één eisprong. Deze folder beschrijft de gang van zaken bij ovulatie-inductie met tabletten Clomifeencitraat (Clomid®).

Wat is de kans op zwangerschap?

Bij de behandeling met Clomid® krijgt ongeveer 80% van de vrouwen een eisprong. Ruim de helft van deze vrouwen wordt zwanger.

Wat zijn de risico's en complicaties?

- Na langer gebruik van Clomid® kan het zijn dat de eierstokken ongevoelig worden en lukt het niet om met alleen Clomid® een eisprong op te wekken. Dit heet Clomid®-resistentie.
- De kans op een meerlingzwangerschap is licht verhoogd. Een tweelingzwangerschap geeft een duidelijk hogere kans op complicaties voor moeder en kinderen, in de zwangerschap en bij de bevalling.

Hoe verloopt de behandeling?

De verpleegkundige van het Centrum voor Voortplantingsgeneeskunde (CVV) is uw aanspreekpunt. Vanaf de eerste dag van de menstruatie (dit is de eerste dag wanneer u helder rood bloedverlies hebt) houdt een [basale temperatuurcurve \(BTC\)](#) (afgekort BTC) bij. Zie de folder '[basale temperatuurcurve \(BTC\)](#)'. Van cyclusdag 5 tot en met cyclusdag 9 (dus slechts gedurende 5 dagen) slikt u gedurende iedere cyclus Clomid®. De verpleegkundige bespreekt elke cyclus met u of er een eisprong is geweest. Dit kan zij vanaf cyclusdag 30 uit de BTC aflezen.

Wat moet u doen voorafgaand aan de ovulatie-inductie?

- U slikt dagelijks 0,4 mg foliumzuur om de kans op een kind met een open rug (spina bifida) te verkleinen. U start uiterlijk op de eerste dag van uw menstruatie.
- U probeert een gezond gewicht te behouden of eventueel enkele kilo's af te vallen. Dit bevordert de werking van Clomid® en voorkomt [resistentie](#).
- U bent ingeschreven bij de AMC apotheek, de medicatie is alleen hier op te halen. U kunt u alvast inschrijven via een invuldocument te downloaden op amc.nl/cvv.
- U hebt tabletten Clomid®, een digitale thermometer en [basale temperatuurcurve \(BTC\)](#). Een lege BTC is ook te downloaden vanaf onze website (www.amc.nl/cvv).
- Als u niet spontaan menstrueert hebt u een zwangerschapstest en tabletten progesteron (Duphaston®).

- Om u goed te kunnen helpen en veilig gegevens uit te wisselen verzoeken wij u met klem om 'Mijn Dossier' te activeren. U heeft een code gehad bij het eerste bezoek. Voor activatie moeten uw juiste email adres en uw 06 nummer opgenomen zijn in uw AMC dossier. Meer informatie staat op <https://www.amc.nl/web/ik-heb-een-afspraak-1/wat-staat-er-in-mijn-dossier.htm>. 'Mijn Dossier' is via internet op een computer te bereiken op via deze link www.mijndossier.amsterdamumc.nl. Daarnaast raden wij u ook aan om de app te installeren op uw telefoon of tablet (zoek op Mijn Dossier Amsterdam UMC). Via de app maakt u makkelijk een foto van uw BTC (of screenshot) en stuurt deze als bijlage in een bericht via Mijn Dossier naar uw behandelteam.
- De meest recente instructies kunt u nalezen in de bezoeksamenvatting van uw afspraak of in een los Mijn Dossier bericht.

Hoe vindt de ovulatie-inductie plaats?

Als u wel spontaan menstrueert

De eerste dag van helder rood bloedverlies is cyclusdag 1.

Als u niet spontaan menstrueert

U doet zelf een zwangerschapstest in de urine. Als de test negatief is start u met de tabletten progesteron (Duphaston®). U neemt 3 keer per dag 1 tablet, gedurende 10 dagen. Enkele dagen na de laatste tablet krijgt u vaginaal bloedverlies. De eerste dag van helder rood bloedverlies is cyclusdag 1.

Start ovulatie-inductie

- U start met het bijhouden van de BTC op cyclusdag 1.
- Op cyclusdag 5 tot en met cyclusdag 9 (let op: dus gedurende slechts 5 dagen) neemt u Clomid® in, elke dag rond het zelfde tijdstip. De dosis in de eerste cyclus is 50 mg (1 tablet) per dag. U geeft in de BTC aan welke dagen u Clomid® gebruikt. Als er een eisprong optreedt, gebeurt dit tussen de 13e en 21ste cyclusdag.
- De dag voor uw telefonisch consult of herhaalconsult, scant u of maakt u een foto van uw BTC en stuurt deze als bijlage naar de verpleegkundige via epic Mijn Dossier bericht. Zij bespreekt dan met u of er al een eisprong is geweest of dat een tweede beoordeling enkele dagen later nodig is.

Na de eerste cyclus

- De verpleegkundige geeft u advies over de volgende cyclus:
 - Zij adviseert u over de dosis Clomid® in de volgende cyclus. Meestal heeft u voor meerdere cycli medicatie meegekregen. Let op: het aantal dagen blijft gelijk (5 dagen, vanaf cyclusdag 5).
 - Zij adviseert u in welke periode u het beste gemeenschap kunt hebben. Het is voldoende om in de week voor de eisprong 2 maal gemeenschap te hebben. Het is zeker niet nodig om precies op de dag van de eisprong gemeenschap te hebben.
- U kunt 2 weken na de eisprong een spontane menstruatie verwachten. U start direct weer op cyclusdag 1 met de BTC en neemt op cyclusdag 5 tot en met 9 Clomid® in. U hebt een (bel)afspraak om opnieuw uw BTC te bespreken.
- Als de menstruatie uitblijft, dan doet u 16 dagen na de eisprong zelf een zwangerschapstest in de urine. Indien de test positief is, neemt u contact met ons op per e-mail. U krijgt een afspraak voor de eerste zwangerschapsecho bij 7-8 weken zwangerschapsduur (= 5-6 weken na

de eisprong). Dit is een vaginale echo. Adviezen voor het dagelijks leven vindt u in de folder ‘[Zwanger!](#)’ (RIVM) en [CVV](#).

Wel een eisprong, maar nog niet zwanger

- Een groot deel van de behandeling vindt door uzelf thuis plaats. Uw contact met de afdeling bestaat uit mail of telefonisch contact over uw cyclus en BTC. Omdat de behandeling ook veel geduld van u vraagt, is het belangrijk u perspectief te bieden. Ondanks uw gunstige prognose is het daarom aan te bevelen om elke 3 maanden een gesprek met de arts of verpleegkundige in te plannen ter evaluatie en begeleiding. Wij laten dit aan u over of u van de mogelijkheid gebruik wil maken.
- Uit eerder onderzoek blijkt dat vrouwen die ten gevolge van Clomid een dun baarmoederslijm krijgen, waarschijnlijk baat hebben bij overstap naar het [opwekken van de eisprong met injecties gonadotrofines](#). Dit is een intensiever traject, met ook nadelen. Tijdens de 6^e ovulatoire cyclus wordt er u een echo aangeboden vlak voor of ten tijde van de verwachte eisprong om de dikte van het slijmvlies te meten. Het resultaat wordt u direct meegedeeld en als het dun is (ver onder 7 mm) dan adviseren wij u een over te stappen op [opwekken van de eisprong met injecties gonadotrofines](#). Dit zullen wij in een consult met de verpleegkundige of arts aan u voorleggen.
- Na de 6e ovulatoire cyclus wordt er met u besproken of onderzoek naar de doorgankelijkheid van de eileiders nodig is. Dit is afhankelijk van uw voorgeschiedenis. Alleen vrouwen die een hoog risico op een afwijking hebben adviseren wij een bloedtest of een rontgenonderzoek van de eileider (baarmoederfoto). Als uit dit onderzoek blijkt dat één of beide eileiders open zijn, gaat u door met opwekken van eisprongen tot 12 eisprongen (cycli).
- Na de 12 ovulatoire cycli wordt met u besproken of u, indien van toepassing alsnog over stapt op [opwekken van de eisprong met injecties gonadotrofines](#) eventueel gecombineerd met [IUI](#).

Psychische belasting

Een ovulatie-inductiebehandeling kost veel geduld en gaat nogal eens met emoties gepaard. Soms kan het 4-6 maanden duren voordat de eerste eisprong is opgewekt en u kans op zwangerschap hebt gehad. De periode na de eisprong blijkt het moeilijkste van de hele behandeling te zijn en deze wordt vaak onderschat. De teleurstelling bij het lang uitblijven van de eisprong, of het toch optreden van de menstruatie of een negatieve zwangerschapstest kan groot zijn. Als u daarover wilt praten of nog vragen heeft, kunt u telefonisch terecht bij de verpleegkundigen via onderstaand telefoonnummer. Voor een persoonlijk gesprek kunt u een afspraak maken op het verpleegkundig spreekuur of bij de counselor verbonden aan de afdeling.

Vragen

Hebt u nog vragen en/of opmerkingen, dan kunt u contact opnemen door ons een bericht sturen via “Mijn Dossier” te bereiken via de app ‘Mijn Dossier Amsterdam UMC’ of via www.mijndossier.amsterdamumc.nl. Dit is de enige veilige manier om met het ziekenhuis te communiceren. U kunt ons ook bellen op tel. 020-5664287 (tijdens werkdagen tussen 09.00 en 11.00 uur en 14.00 en 16.00 uur).